

Heydər Əliyev-90

Heydər Əliyev və Azərbaycançılıq

«Mən həmişə fəxr etmişəm, bu gün də fəxr edirəm ki, mən azərbaycanlıyam».

Heydər Əliyev.

Bu gün Heydər Əliyevin adı Azərbaycan xalqının milli şüurunda «müstəqil Azərbaycan dövləti» anlayışının sinonimi kimi qavranılır.

Xalqımızın son 5 yüz illik tarixində milli dövlətçiliyimizin formalaşmasında Heydər Əliyev qədər böyük rol oynamış ikinci bir şəxsiyyət tapmaq mümkün deyildir və bu danılmaz həqiqət tarixin istənilən mərhələsində öz aktuallığını qoruyub saxlayacaqdır. Heydər Əliyev Azərbaycanda böyük bir doktrinanın, milli dövlətçilik fəlsəfəsinin əsasını qoymuşdur. Məhz onun fədakar mübarizəsi sayəsində ölkəmizdə həyata keçirilən islahatların miqyası və nəticələri deməyə imkan verir ki, artıq respublikamızda cəmiyyətin bütün sosial təbəqələrinin mənafeyini ifadə etmək gücünə malik dövlət qurulmuş, onun daha da inkişaf etməsi üçün zəruri potensial yaranmışdır.

Ümummilli liderimiz Heydər Əliyev təkcə Azərbaycanın yox, bütün dünya tarixində çox böyük rolu olan bir şəxsiyyət idi.

Azərbaycan xalqı Heydər Əliyevi təkcə ölkəmizin, dövlətimizin qurucusu olan bir rəhbər kimi deyil, həm də xalqın, ölkənin xilaskarı kimi, dünyanın ən müdrik siyasətçisi kimi sevir və qəlbində daim yaşadır.

Heydər Əliyevin Azərbaycansevərliyi, Azərbaycançılığı onun 1969-1982-ci illərdəki birinci rəhbərliyi dövründə özünü çox qabarıq şəkildə göstərmişdi.

1969-cu ildə Heydər Əliyevin Azərbaycan rəhbərliyinə gəlişi ilə ölkəmiz tərəqqi və inkişaf mərhələsinə qədəm qoymuşdur. Respublika fəallərini, bütün xalqı vətənimizin daha da çiçəklənməsi naminə səfərbər edən Heydər Əliyev az bir vaxt ərzində ölkəni sözün həqiqi mənasında əsl quruculuq, yarış meydanına çevirdi. Azərbaycanın bütün bölgələrində qaynar iş ahəngi hiss olunurdu. Yeni-yeni yollar çəkilir, körpülər salınır, əsrlərlə insan ayağı dəyməyən susuz səhralara yeni həyat bəxş edilirdi. Bəlkə də bu gün bütün bu deyilənlər adi qarşılanıla bilər. Ancaq o illərdə bütün bunlar inqilab idi-Heydər

Əliyev epoxasının quruculuq inqilabı.

Heydər Əliyev 1969-1982-ci illərdə Azərbaycana rəhbərliyi dövründə Azərbaycan iqtisadi və sosial sahədə, elm və mədəniyyətin inkişafında, xalqın rifah-halının yüksəldil-

olmadığı 1987—1993-cü illər Azərbaycan üçün ən ağırlı illər olmuşdur.

1988-ci ildən başlayaraq Azərbaycan torpaqları erməni qəsbkarları tərəfindən işğal edilməyə başlandı. Minlərlə insan qətlə yetirildi, bir mil-

yərə parçalanmaq təhlükəsi ilə üzleşmişdi.

Azərbaycan çətin vəziyyətdə düşükdə xalq yenə də öz liderinə müraciət etdi. Və 1993-cü ildə Heydər Əliyev Naxçıvandan Bakıya gəldi. Heydər Əliyevin qətiyyəti, ira-

məsində çox böyük uğurlar qazanmışdır. Həmin dövrdə keçdiyimiz yola nəzər salsaq inamla deyə bilərik ki, Azərbaycanın bu günkü müstəqillik yolu 1969-cu ildən Heydər Əliyev tərəfindən başlanmışdır.

1982-ci ildə Heydər Əliyev o vaxtın ən nəhəng ölkələrindən sayılan SSRİ-də yüksək dövlət vəzifəsinə təyin olundu. Siyasi Büronun üzvü, SSRİ Nazirlər Soveti sədrinin birinci müavini kimi ali vəzifədə də Heydər Əliyev daim Azərbaycanla oldu. Azərbaycan üçün çalışdı.

1987-ci ildə Qorbaçov qarağuruğu Heydər Əliyevi rəhbər vəzifəsindən uzaqlaşdırdı və bununla da Azərbaycan üçün çətin günlər başlandı. Heydər Əliyevin hakimiyyətdə

yondan artıq həmvətənlərimiz öz ata-baba yurdlarından didərgin salındı.

1990-cı ilin yanvarında imperiya çəlladları Bakıda, 1992-ci ilin fevralında Xocalıda erməni quldur dəstələri misli görünməmiş vəhşiliklər və soyqırımı törətdilər.

AXCP-Müsavət hakimiyyətinin bacarıqsızlığı 1993-cü ilin əvvəlindən başlayaraq Azərbaycanı daha böyük təhlükələr girdabına sürüklədi. Həmin ilin may ayının sonunda Azərbaycanda artıq vətəndaş qarşudurmaı kritik həddə çatmış, Azərbaycan dövlətçiliyi tarixdən silinmək təhlükəsi qarşısında qalmışdı. Azərbaycanın müstəqil yaşaması əfsanəyə çevrilirdi. Bacarıqsız rəhbərliyin yarıtmaz siyasəti ucbatından ölkəmiz bir neçə

dəsi, müdrikliyi Azərbaycanı böyük bəlalardan xilas etdi.

Həmişə xalqın iradəsinə və dəstəyinə arxalanmış lider fəaliyyəti dövründə ölkəmizi irəli aparmışdır. Azərbaycan inkişaf dövrünü yaşadı, ölkəmizdə bütün sahələrdə inkişaf prosesi başlandı.

Ümummilli liderimizin Azərbaycançılıq ideyalarına necə sədaqətli olmasını və bu ideyanın qorunması uğrunda necə mübarizə aparmasını aşağıdakı misaldan da görmək olar.

Məlumdur ki, eramızdan əvvəl IV əsrdən eramızın V əsrinədək 900 il Qafqaz Albaniyasının paytaxtı olmuş qədim Qəbələ şəhəri bizim indiki Qəbələ rayonunda yerləşmişdir. Qədim şəhərin qala və giriş darvazalarının, bəzi binala-

rın qalıqları indi də qalmaqdadır.

1976-cı ildən başlayaraq o vaxtkı, SSRİ silahlı qüvvələrinin ən güclü radiolokasiya stansiyalarından biri Qəbələ rayonu ərazisində tikilməyə başladı. İmperiya generalları həmin stansiyaya yüksək gərginlikli elektrik xətti çəkilməsini planlaşdırarkən xalqımızın tarixini, abidələrini nəzərə almamışdılar. Elektrik xəttinin bir neçə böyük qurğusunun tikintisi qədim Qəbələ şəhərinin ərazisinə, daha doğrusu qala qapıları üzərinə düşmüşdü.

Qədim Qəbələ şəhəri qalıqlarının məhv olması, tariximizin daha bir nişanəsinin yer üzündən silinməsi təhlükəsi yaranmışdı. Rayon rəhbərləri də bu vandalizmlə barışaraq imperiya generallarına qarşı durmağın mənasız olduğunu söyləyirdilər. Belə anda rayonun vətənpərvər, tariximizə hörmət bəsləyən oğulları birbaşa Azərbaycan KP MK-nın birinci katibi Heydər Əliyevə müraciət etdilər.

Heydər Əliyev təcili olaraq rayona nüfuzlu komissiya göndərdi. Tariximizin nişanələrini yer üzündən silmək istəyənlərin və bununla barışan rayon rəhbərliyinin hərəkətləri müzakirə olundu. Abidəni dağıtmaq istəyən generallar və rayon rəhbərləri cəzalandırıldı. Heydər Əliyevin göstərişi ilə respublika Nazirlər Soveti 27 mart 1978-ci ildə Qəbələ tarix və mədəniyyət qorğunun yaradılması haqqında qərar qəbul etdi.

Milli mənsubiyyət, tarixi kök, milli-mənəvi dəyərlər, bir sözlə, Azərbaycançılıq həyatının bütün dövrlərində ümummilli lider Heydər Əliyev üçün ən müqəddəs amal olmuşdur.

Ümummilli liderimizin Azərbaycançılıq ideyası geniş profilli, dövlət quruculuğunun bütün sahələrini əhatə edən konsepsiyadır. Bu ideologiya həmçinin milli dirçəlişimizin ən dəqiq və doğru müəyyənləşdirilmiş konseptual istiqamətidir.

Azərbaycançılıq xalqımızın çox əzab-əziyyətlərlə qazandığı tarixi sərvətidir. O real müstəqilliyə nail olmaq, vahid bölünməz Azərbaycanı qoruyub saxlamaq və möhkəmləndirmək üçün vasitədir.

Bu gün banisi Heydər Əliyev olan Azərbaycançılıq ideyası çox etibarlı əllərdədir. Cənab Prezidentimiz İlham Əliyev bütün fəaliyyətində ümummilli liderimizin siyasətini davam etdirir. Respublikamız günü-gündən inkişaf edir, xalqın həyat səviyyəsi yaxşılaşır, dövlətçiliyimiz və müstəqilliyimiz möhkəmlənir.

Oqtay MƏMMƏDOV.